

Referat - endeligt

Udsendt 20. december 2017

Møde i Nationalparkbestyrelsen den 5. december 2017

Mødested: Hotel Britannia, Torvegade 24, 6700 Esbjerg

Mødet fandt sted fra kl. **14.00 til 17.00.** Efter mødet blev der afholdt fællesmøde med rådet.

Deltagere:

Formand	Janne Jørgensen Liburd	
Varde Kommune (næstformand)	Preben Friis-Hauge	
Esbjerg Kommune	Annemette Knudsen Andersen	
Fanø Kommune	Kristine Krog Kaas	
Tønder Kommune	Susanne Linnet	
Danmarks Naturfredningsforening	Britt Schak Hansen	Afbud
Friluftsrådet	Hanne Voetmann	
Dansk Ornitologisk Forening	Marco Brodde	
Digelagene	Kjeld Andreasen	
Danmarks Jægerforbund	Hans Christian Fuglsang	
Danmarks Sportsfiskerforbund	Lars Brinch Thygesen	
Landbrug & Fødevarer	Mikael Nørby-Lassen	
Naturstyrelsen	Ulrik Lorenzen	
Nationalparkrådet	Svend Tougaard	
Nationalparkrådet	Anne Marie Overgaard	
Nationalparksekretariatet	Peter Saabye Simonsen	
Nationalparksekretariatet	Alette Houman Dyhrfjeld (Referent)	

Bilag udsendt med den endelige dagsorden.

Punkter på dagsordenen:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden – Beslutningspunkt (5 min.)

Janne Liburd byder velkommen og det besluttet, om dagsordenen kan godkendes.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Dagsordenen godkendes*

Referat:

Janne Liburd bød velkommen og orienterede om afbud til mødet. Herudover orienterede hun om den skrivelse der var kommet vedr. registrering af ejerne af Fonden Nationalpark Vadehavet. Ejeren er Staten og bestyrelsesmedlemmer skal ikke registrere sig. De bestyrelsesmedlemmer som har registreret sig, vil få besked, hvis de skal foretage sig noget i den forbindelse.

Beslutning:

- Dagsordenen blev godkendt.

2. Nyt fra bestyrelse og sekretariat – Orienterings- og beslutningspunkt (60 min)

Sagsfremstilling på orienteringspunkter:

Året der gik

Formand Janne Liburd fremlægger beretning for året der gik.

Nationalparkskibet

Nationalparkskibet er sejlet til Esbjerg. Der tegnes kontrakt med en rådgiver, der kan lave en kravspecifikation for skibet, når det skal på værft. Dernæst skal rådgiveren sammen med Børge (frivillig) sikre, at værftet leverer det som er aftalt.

Mandø

Der forhandles med flere lodsejere med overtagelse af ejendom og jordfordeling. Plan for rekreativ infrastruktur og markedsføring af Mandø skal udarbejdes af NPV, Esbjerg Kommune, NST, Den Danske Naturfond sammen med Mandøboerne. Den endelige plan skal udarbejdes af rådgivnings / arkitektfirma med erfaring i friluftsliv- og turismeprojekter.

Verdensarv Norden

Nordens Verdensarvssteder er samlet i en forening. Næste skridt er at få en økonomi på benene, hvor øjnene er på Norge som bidragsyder. UNESCO

Bæredygtighedsindeks måske på vej for Verdensarvssteder med test i Norden, som i forvejen har status af pilotzone for bæredygtighed.

Verdensarv Vadehavet, herunder Wadden Sea Board og Partnership Centre

Wadden Sea Board møde: Deklaration under udarbejdelse til Ministermødet maj 2018. CWSS budget 2018 er vedtaget.

Partnershipcentre i Wilhelmshaven: Arbejdsgrupperne PC DG og OP Team har holdt flere møder og har fået accept på deres oplæg til det videre arbejde med Partnercenteret. Oplægget er ikke konkret.

Wadden Sea Foundation: Der arbejdes videre fra hollandsk side med fonden, mens DK (MST, kommunerne og NPV) har sagt, at der ikke kommer offentlig funding til fonden. Der arbejdes videre med en model med fokus på EU- og private fonde.

Kinesiske turister i Vadehavet

Flere turismeaktører har fået fokus på kinesiske turister og arbejder på at tiltrække dem. Men sprog, kultur, adfærd giver udfordringer ifht styre nogle af de kinesiske turister. Nationalpark Vadehavet har fået en henvendelse på at synliggøre nationalparken og Verdensarven i Kina overfor et stort publikum, som kræver delikat håndtering, så der kan komme de rigtige turister.

Resumé:

Der er følgende orienteringspunkter:

- Året der gik
- Nationalparkskibet
- Mandø
- Verdensarv Norden
- Verdensarv Vadehavet, herunder Wadden Sea Board og Partnership Centre
- Kinesiske turister i Vadehavet

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Orienteringen om ovennævnte punkter tages til efterretning.*

Beslutningspunkt:

Nationalparkplan 2019-2025 – "køreplan" og debatoplæg

Der er udarbejdet en tidsplan for udarbejdelse af nationalparkplan i 2018, som opfylder kravene om offentliggørelse og sikrer, at ny nationalparkplan er klar december 2018, såfremt der ikke kommer modstand mod planen. Bestyrelsen bedes godkende tidsplanen og tage stilling til om der skal afholdes 2 (et i Esbjerg, et i Skærbæk) eller 4 offentlige borgermøder (et i Varde, et på Fanø, et i Esbjerg/Ribe, et i Skærbæk/Tønder).

Der er udarbejdet et debatoplæg til ny nationalparkplan struktureret med 6 indsatsområder, der favner bekendtgørelsens 12 målsætninger og gør planen mere overskuelig. Bestyrelsen bedes tage stilling til forslaget om at samle nationalparkens fremtidige aktiviteter i 6 indsatsområder fremfor en plan med aktiviteter fordelt på alle på 12 målsætninger. Dernæst skitserer debatoplægget de eksisterende aktiviteter, som nationalparken er nødt til at fortsætte pga. kontrakter, og de eksisterende aktiviteter som sekretariatet foreslår fortsætter i den nye planperiode. Der er også indsat enkelte forslag til nye aktiviteter. Bestyrelsen bedes tage stilling til debatoplægget om debatoplægget kan godkendes – det justeres grafisk og sprogligt. Det bør nævnes, at debatoplægget er et oplæg og ikke er bindende. Bestyrelsen indkaldes således til møder om den nye nationalparkplan i 1. og 2. kvartal i det nye år, hvor borgernes, partnernes o.a. interessenters idéer forslag skal prioriteres og indskrives i udkast til ny nationalparkplan.

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

- Nationalparkplan 2019-2025 – "køreplan" og debatoplæg

Sekretariatet indstiller at:

- *Bestyrelsen afgør om der skal være 2 eller 4 offentlige borgermøder.*
- *Bestyrelsen godkender strukturen på den nye nationalparkplan med seks indsatsområder.*
- *Bestyrelsen godkender debatoplægget.*

Referat:

Året der gik

Janne Liburd orienterede om, at hun ville fremlægge sin årsberetning på fællesmødet.

Nationalparkskibet

Janne Liburd orienterede om, at man er ved at lave kravspecifikation til det kommende værftsophold, som forventes udført primo 2018.

Mandø

Janne Liburd orienterede om projektets status. Der er møde i januar på Mandø med Kendelseskommissionen, hvor det bliver officielt hvem der har solgt ejendom eller indgår i jordfordeling. Arbejdet med turisme- og erhvervsudvikling samt plan for rekreativ infrastruktur går fremad.

Verdensarv Vadehavet

Janne Liburd orienterede om Wadden Sea Partnership Centret, som var blevet drøftet på Wadden Sea Board mødet i november. Der arbejdes på at få afklaret hvad centret skal lave og hvordan partnerne kan engageres i cente-

rets aktiviteter. Dernæst blev den trilaterale forskningsagenda nævnt, den skal ligge klar Ministermødet om Vadehavsdeklarationen i Leuwaarden i maj 2018. Første udkast til deklaration er udarbejdet og drøftes på næste bestyrelsesmøde.

Kinesiske turister i Vadehavet

Janne Liburd forklarede, at hun har fået en henvendelse fra en dansk virksomhed som arbejder i Kina, som gerne vil gøre Vadehavet mere kendt i Kina og derved øge muligheden for flere turister. Janne Liburd og Peter Saabye Simonsen har udarbejdet en plan som beror på hensyn til bæredygtighed, virksomheders sociale ansvar og mulig aktivering af Verdensarvpartnerskab, som skal præsenteres for virksomheden i det nye år.

Marco Brodde nævnede, at flytrafik er miljøbelastende og nationalparken måske bør undgå at tiltrække kinesere og andre der flyver langt, for at gøre turismen bæredygtig.

Peter Saabye Simonsen nævnede, at turisterne allerede er her og antallet af turister dikteres af antallet af flyforbindelser og den kapacitet det indebærer af turister. Der er allerede ruter til København og Hamborg og der kommer en rute til Billund, så turisterne kommer. Derfor er anbefalingen, at vi forsøger at styre besøgsstrømmene på en bæredygtig måde så det skabe mere forretning for vores partnere. Herudover blev det foreslået, at der i området ansættes en medarbejder, som taler mandarin, så man også får vejledt turisterne ordentligt i blandt andet sikkerhed på vaden.

Nationalparkplan

Janne Liburd orienterede om arbejdet med den nye nationalparkplan. Der er udarbejdet en tidsplan og et debatoplæg. Tidsplanen viser de offentlige borgermøder, som ligger i januar til marts 2018. Bestyrelsen drøftede forslaget til tidsplanen og antallet af borgermøder. Preben Friis-Hauge anbefalede, at der skal være et møde i hver kommune, så alle føler sig inddraget. Møderne skal ligge sent eftermiddag eller først på aftenen. Det var der enighed om.

Janne Liburd gennemgik derefter strukturen i debatoplægget, som er bygget op om 6 indsatsområder, som favner de 12 nuværende målsætninger.

Lars Brinch Thygesen spurgte om sekretariatet havde følt sig inspireret af Jørgen Primdahl i forhold til den nye nationalparkplan. Peter Saabye Simonsen orienterede om, at det ikke har givet anledning til ændringer i forhold til processen, da den er lovbestemt, herunder i forhold til offentlighedsfaser.

Bestyrelsen billigede den nye struktur, som de fandt mere overskuelig. Herudover var der en længere drøftelse af hvor meget benyttelse kontra beskyttelse indgår i debatoplægget. Både benyttelse og beskyttelse skal fremgå af debatoplægget.

Susanne Linnet havde været til konference omkring FN's verdensmål og foreslog, at de måske kan inspirere i forhold til den nye nationalparkplan.

Verdensmålene er indskrevet i en hensigtserklæring for Sønderjylland i "Grøn Landsdel 2030". Læs mere her:

<https://www.soenderjylland.dk/tag/groen-landsdel-2030/>

<http://www.soenderjylland.dk/stor-oplevelse-med-120-deltagende-til-urs-aarsdag-2017/>

Marco Brodde opfordrede til, at man i den nye plan lægger op til arts- og naturspecifikke projekter fremfor mere brede naturprojekter, da de har været en succes i den første planperiode.

Preben Friis-Hauge spurgte, om nationalparkens ledelsesorientering måtte bruges på udvalgsmøderne i kommunerne, da den giver et godt indblik i hvad der sker i nationalparken. Det var alle positive overfor og foreslog, at de øvrige kommuner også tager ledelsesorienteringen med på dagsordener, hvis de har lyst til det.

Beslutning:

- *Bestyrelsen besluttede, at der skal være 4 offentlige borgermøder.*
- *Bestyrelsen godkendte strukturen på den nye nationalparkplan med seks indsatsområder.*
- *Bestyrelsen godkendte debatoplægget til nationalparkplanen. Hvis de har større ændringsforslag, skal de sende det skriftligt til Peter inden for en uge.*

Medarbejdernes status for projekter fulgte på fællesmødet.

3. Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet - Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling

Rådet har på deres sidste møder arbejdet med naturprojekter og skal i 2018 inddrages i arbejdet med Nationalparkplanen. Bestyrelsen vil blive bedt om at tage stilling til, hvordan rådet bedst bliver hørt. Sekretariatet foreslår, at Rådet med afsæt i debatoplæg om ny nationalparkplan, kommenterer og fremsætter idéer og forslag til nye aktiviteter. Dernæst, at Rådet på deres næste Rådsmøde drøfter udkast til ny nationalparkplan 2019-2015.

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

- Emner til drøftelse i Nationalparkrådet og tilbagemelding til Rådet.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Rådet arbejder med debatoplæg til ny nationalparkplan og kommer med idéer og forslag.*
- *Rådet arbejder med udkast til ny nationalparkplan.*

Referat:

Janne Liburd udtrykte vigtigheden af at rådet er med i arbejdet med den nye nationalparkplan. Dernæst efterlyste hun forslag til debatemner til rådet, som tager afsæt i konkrete opgaver, da det synes at være de emner, som giver det bedste engagement.

Lars Brinch Thygesen foreslog, at man motiverer rådsmedlemmerne i lokal-samfundene, ved at bestyrelsen og sekretariatet tager ud og taler med dem og borgerne i lokalområderne.

Peter Saabye Simonsen nævnede, at Rådets første møder i 2018 naturligt vil arbejde med dels idéer til den nye plan og dels udkast til ny nationalpark-plan. Det forventes derfor først at være på det tredje møde, at der vil være reel mulighed for at tage fat i andre emner, hvor rådet kan give indspil til bestyrelsen.

Anne Marie Overgaard var enig i, at konkrete opgaver er vejen frem og der måske kan være en mæthed af workshops i rådet. Hun opfordrede desuden til, at bestyrelsen giver rådet opgaver også udenfor møderne, så de føler, at de gør en forskel og får opbygget et ejerskab. Hun foreslog, at man finder emner eller projekter, som kan have interesse i alle områder og nævnede i den forbindelse, at strandtudsehullerne havde vundet interesse mange steder.

Janne Liburd orienterede om et kommende projekt "Aktiv aldring i verdensklassenatur". Projektet har fået midler til at undersøge mulighederne for, at igangsætte initiativer hvor seniorer på +55 år kan få det bedre af at være ude i naturen. Der var enighed om, at der er et stort potentiale i feltet mellem sundhed og natur, hvor nationalparken kan spille en rolle.

Beslutning:

Bestyrelsen bad om at:

- *Rådet kommer med idéer og forslag til den nye nationalpark-plan og bidrager til debatoplægget (indenfor de afsatte tidsrammer).*
- *Rådet arbejder med udkast til den ny nationalparkplan.*

4. Temamøder i 2018 - Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Nationalpark Vadehavet afholder årligt to temamøder med tilhørende publikationer, som planlægges og afvikles mod betaling af Vadehavets Formidlerforum ved Varde Museerne / NaturKultur Varde (VFF). Det ene tema er om kultur og det andet om natur. Aftalen med VFF udløber med 2018.

Samarbejdet med VFF fungerer godt. Temamøderne i 2017 omhandlede 'Vadehavet som forbindelsesvej i tusind år' og 'Moderne naturforvaltning'. Møderne havde ca. 170 deltagere og synes succesfulde. Mødedatoer er fastlagt for det nye år. Bestyrelsen skal beslutte et emne for naturtemamødet og et emne for kulturtemamødet samt evaluere på temamøderne i 2017.

Forslag til temamøder i 2018 (titler er tentative):

Natur:

- Sæler i Vadehavet
- Snegle, orme og andet godt fra Vaden
- Snæbel og laksefisk i Vadehavet

Kultur:

- Vadehavets musik – den musikalske kulturarv
- Turismen ved Vadehavet – turismens historie ved Vadehavet

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

- Temamøder i 2018.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen beslutter to temamøder for 2018 på de fastlagte datoer samt evaluerer på de gennemførte temaarrangementer.*

Referat:

Der var en drøftelse af temamøderne generelt. Bestyrelsen var tilfredse med, at temamøderne havde været interessante og velbesøgte og foreslog, at emnet - moderne naturforvaltning - blev gentaget f.eks. med lokale cases, da det havde været en særlig stor succes.

Det blev endvidere foreslået, at man filmer møderne og fysisk lægger møder i hele nationalparkens område, så flere kan få glæde af dem. Det er en udfordring, at den geografiske spredning er så stor i Nationalparken, hvorved nogle ikke får mulighed for at deltage grundet transport. Herudover blev det drøftet, at man kan udvide konceptet i samarbejde med andre, f.eks. folkeuniversitetet, FOF og Fiskeri- og Søfartsmuseet.

Bestyrelsen foreslog, at musik-temamødet afholdes som et 4+4 arrangement i tilknytning til Tønderfestivalen 2018.

Beslutning:

Bestyrelsen besluttede følgende emner til temamøder:

- Tema natur: Moderne naturforvaltning (version 2) og gerne med en vinkel som inddrager Vadehav / vand.
- Tema kultur: Det kulturelle (musik-) tema forsøges afholdt i tilknytning til Tønderfestivalen som et 4+4 arrangement.

5. Evaluering – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Redegørelse og evaluering af nationalparkens første planperiode, dvs. reelt fra 2013 og frem til september 2017, er udarbejdet og fremlagt i rapportform. Bestyrelsen skal godkende rapporten, så den kan indgå i workshops og møder med bestyrelse, råd, forskningsudvalg, VFF m.fl. foruden på de offentlige borgermøder, som afvikles fra januar. Det foreslås, at redegørelse- og evalueringsrapporten digitalprintes i 200 eks. og lægges i Pdf eller Issue på hjemmesiden.

Evalueringsrapporten fremlægges også på fællesmødet med Rådet.

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

- Godkendelse af evalueringsrapport.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen godkender redegørelses- og evalueringsrapporten samt digitalprintes i 200 eks.*

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at der var udarbejdet en tilrettet version af evalueringen. Materialet er ved at blive finpudset, layoutet og den endelige evaluering udsendes ultimo december.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte rapporten, med det forbehold, at indledningen skal tilrettes med formandens seneste version.

6. Ansøgninger om tilskud og tilskudsordningen – Orienterings- og beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling

'Lille' tilskudsordning – lokale projekter og netværksarrangementer:

Puljen er i 2017 på 100.000 kr., der uddeles over to runder med max.

50.000 kr. i første runde (forår) og resten i anden runde 01/10-01/11, hvor der er modtaget 10 ansøgninger. Sagsbehandlingen er ikke afsluttet.

'Store' tilskudspulje – eksterne projekter:

Puljen er i 2017 på 500.000 kr. inkl. bidrag til klæggravsprojekter og uddeles forår og efterår. I foråret blev uddelt 159.500 kr. til kulturprojekter. Der er kommet tre ansøgninger til naturprojekter, sagsbehandlingen er ikke afsluttet.

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

Tilskudspuljer fortsætter i 2018, men skal overvejes i den nye nationalpark-plan-periode.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *'Lille' tilskudspulje fortsætter i 2018.*
- *'Lille' tilskudspulje fortsætter i den nye nationalpark planperiode.*
- *'Store' tilskudspulje fortsætter i 2018.*
- *'Store' tilskudspulje nedlægges i den nye nationalpark planperiode.*

Referat:

Janne Liburd gjorde opmærksom på, at sagsfremstillingen på tilskudsordningen var fremsendt til bestyrelsen efter udsendelse af dagsorden, og uafhængigt af bestyrelsesmødet. Da bestyrelsen ikke har haft tid til at tage stilling til disse, kunne de ikke behandles på mødet, men snarest efter via e-mail / telefon som aftalt.

Bestyrelsen blev herefter bedt om at tage stilling til de to tilskudspuljer, og om hvorvidt den store pulje skal helt eller delvist nedlægges i den næste planperiode, for at frigøre penge til nye aktiviteter. Erfaringen viser også, at en række aktiviteter alene finansieres med nationalparkens penge, dvs. midlerne medfinansieres ikke fra anden side, hvilket alt andet lige betyder, at projekterne ikke bliver så store. Dette strider imod principperne i strategien om større projekter og ekstern medfinansiering.

Bestyrelsen drøftede mulighederne for at nedlægge puljen, men også at lade den fortsætte, og det blev bl.a. foreslået, at man fortsat giver mulighed for at bidrage til forskningsprojekter.

Lars Brinch Thygesen gjorde opmærksom på, at Naturfonden netop har frigivet midler til "Lokale indsatser for natur og biodiversitet", en pulje som man kan opfordre rådet til at søge midler i.

Beslutning:

- *'Lille' tilskudspulje fortsætter i 2018.*
- *'Lille' tilskudspulje fortsætter i den nye nationalpark planperiode.*

- 'Store' tilskudspulje fortsætter i 2018.
- 'Store' tilskudspulje retænkes i den nye nationalpark planperiode.

Det blev pointeret, at en eventuel nedlæggelse af den store tilskudspulje efter 2018 ikke er ensbetydende med, at Nationalparken nedprioriterer forskning eller tilskud i det hele taget, men at midlerne kan bringes i anvendelse på anden vis.

Bestyrelsen blev bedt om at melde tilbage til sekretariatet hvorvidt de kunne godkende de indkomne ansøgninger, senest den 12. december.

7. Økonomi - status Budget 2017 samt Budget 2018 – Orienterings- og Beslutningspunkt (30 min.)

Sagsfremstilling:

Budget 2017

Forbruget på indeværende tidspunkt er ikke som forventet, hvilket dels skyldes manglende fakturaer fra partnere/leverandører, dels enkelte projekter er udsat af forskellige årsager bl.a. vejrlig. Øvrige bemærkninger:

- Naturprojekter afventer fakturaer.
- Temamøder afventer faktura.
- Græsning har ikke forbrugt de afsatte midler, fordi der ikke har været et projekt at bruge midlerne på.
- Vagerlag forventes faktureret i 2017, men afventer vejrlig for sætning af sidste vagere.
- RealDania Stedet Tæller mangler faktura fra entreprenør.
- Skiltning afventer svar fra styrelsen.
- Nationalparks-kib – har ikke været på værft og derfor er der ikke faktureret.
- Mit Vadehav – afventer faktura.
- Støtte eksterne projekter – sagsbehandling i gang, men ikke projekter nok op til tilskudsrammen.
- Støtte lokale netværksarrangementer – afventer fakturaer fra tilskudsmodtagere.

Budget 2018 og 2019

Kontopost 440043 før ompostering af timer og efter ompostering af timer ændres med ca. 3,8 mio. kr., som fordeles på de konkrete projekter, der følgelig også ændres.

Budgettet er i øvrigt justeret, jf. bestyrelsesmødet den 10/10-2017 og med enkelte småjusteringer især ifht VFF-samarbejder:

- Udarbejdelse af Nationalparkplan er øget med 50.000 kr.
- På projekter der udføres sammen med VFF er udgifter til møder mv. tilføjet.

- Lejrskoleprojekt er flyttet tidsmæssigt.
- Code of Conduct udvikling er flyttet tidsmæssigt.
- Digitalisering af læringsforløb er flyttet tidsmæssigt.
- Støtte til eksterne projekter (store tilskudspulje) foreslås nedlagt efter 2018.
- Trilateralt Vadehavssamarbejde øget med 40.000 kr. i 2018 til Vadehavsforum.

Vadehavets Vagerlag

Nationalpark Vadehavets bestyrelse har kontrakt med Vadehavets Vagerlag, som kan opsiges med et års varsel, at nationalparkens sekretariat fungerer som sekretariat for Vagerlaget, og at nationalparken skal bidrage til Vagerlagets økonomi sammen med de fire kommuner og naturstyrelsen. P.t. er sekretariatslederen næstformand for Vagerlaget. Sætning af vagere er en forudsætning for sejlads i Vadehavet, så det er en forudsætning maritimt friluftsliv. Det vurderes, at sekretariatsbistand for Vagerlaget, som tager et begrænset antal timer, fremover vil være en opgave, som kan give nationalparken en goodwill i området, der opvejer ressourcetrækket. Bestyrelsen bedes diskutere og beslutte om nationalparken fremover skal bidrage økonomisk og sekretariatsmæssigt til Vagerlaget.

Resumé:

Der er følgende beslutningspunkter:

- Godkendelse af budget 2017.
- Godkendelse af budget 2018.
- Godkendelse af budget for Vadehavets Vagerlag.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen godkender budget 2017 og 2018.*
- *Bestyrelsen godkender, at sekretariatet fremover lægger sekretariat til og bidrager med økonomi i det nuværende omfang.*

Referat:

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at budgetrammerne holder. Dog har der ikke været så stort afløb for midlerne, hvilket delvis skyldes, at Nationalparken ikke har modtaget en række fakturaer fra leverandører. Man forventer dog, at flere fakturaer kommer med i budget 2017.

Herudover orienterede Peter Saabye Simonsen om, at vagersætning forventeligt ikke vil blive udført af nationalparkskipet, da skibets kran og til dels skibet (størrelse) ikke er dimensioneret til de ny vagere der er lettere end de tidligere men også meget længere. Kranen forventes derfor solgt, men afventer endelig beslutning fra de frivillige. Grunden til, at skibet endnu ikke

er kommet på værft er blandt andet, at man har ventet på tilbagemeldinger fra GEUS og andre, for at kunne lave en kravspecifikation.

Ulrik Lorenzen kunne fortælle, at kravene til budgettering og årsafslutning bliver skærpet og sværere at leve op til, især med en dynamisk økonomi som nationalparkens.

Peter Saabye Simonsen orienterede om, at årsafslutningen er rykket frem til primo december, hvilket er lige stramt nok i en projektøkonomi som nationalparkens, hvor der også laves projektarbejde frem mod jul.

Janne Liburd orienterede om, at der på det kommende fællesmøde mellem Naturstyrelsen og Nationalparkerne vil blive en drøftelse af diverse punkter, herunder årsafslutninger, budgetteringer mv.

Peter Saabye Simonsen orienterede kort om budget 2018, som ikke var ændret betydeligt ud over de ikke-afregnede fakturaer, som er flyttet over i 2018.

Janne Liburd orienterede om budgettet for Vagerlauget og om baggrunden for, at Nationalparken har opgaven med sætning af vagere. Peter Saabye Simonsen fortalte kort, at han og Vagerlagets formand har haft et møde med to maritime ildsjæle, som havde ønsket yderligere afmærkning. De blev på mødet orienteret om, at eventuel yderligere vagersætning er for egen regning. Hverken kommunerne eller nationalparken kan finansiere yderligere afmærkning og ønsker de selv at finansiere, skal de kontakte Vagerlaugets formand, for at koordinere.

Svend Tougaard orienterede om, at den afmærkning der er nu, er en minimum sætning af vagere. Herudover efterlyste han et budget fra Varde Kommune, hvilket Preben Friis-Hauge ville undersøge nærmere.

Peter Saabye Simonsen forklarede kort, at Nationalparken lægger sekretariatsbistand og skib til samt vedligeholder den tunge afmærkning i Knudedyb. Han foreslog, at den nuværende model fortsættes, hvor kommunerne fremadrettet finansierer sætningen mod at sekretariatet lægger bistand og skib til.

Beslutning:

- Budget 2017 blev godkendt.
- Budget 2018 blev godkendt.
- Bestyrelsen besluttede at fortsætte finansieringen af vagersætning i Vadehavet som det gøres nu.

8. Planlægning af møderække 2018 – Beslutningspunkt (10 min.)

Sagsfremstilling:

Bestyrelsen forventes at holde 4 ordinære møder samt 1 budgetmøde i 2018. Der vil ikke være en studietur i 2018, men en ekskursion i efteråret. Sekretariatet har udarbejdet et udkast til møderække 2018 som bestyrelsen bedes drøfte, redigere og godkende.

Rådet forventes at have 4 ordinære møder i 2018.

Resumé:

Bestyrelsen skal godkende, at der afholdes 4 ordinære møder, 1 budgetmøde, 1 ekskursion samt 4 rådsmøder.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen godkender afholdelse af 4 ordinære møder, 1 budgetmøde, 1 ekskursion og 4 rådsmøder på de datoer, som fremgår af den fremlagte mødeplan.*

Referat:

Janne Liburd bad bestyrelsen kommentere på møderækken. Bestyrelsen drøftede møderækken og vedtog den.

Beslutning:

- Bestyrelsen godkendte møderækken.

9. Kommissorium for Forskningsudvalget – Beslutningspunkt (5 min.)

Sagsfremstilling:

Forskningsudvalget har justeret kommissoriet for udvalget. De konkrete ændringer er:

- En ændring fra forskning der kun tager afsæt i NPV-plan 2013-2018, målsætning 9, til forskning i Nationalpark Vadehavet og Verdensarven.
- At forskningsudvalget ikke længere skal bistå med at oprette en forskningsfond, men skal bistå med at fremme finansiering af Vadehavsforskningen.
- At forskningsprojekter ikke skal være grænseoverskridende, men trilaterale.
- At udvalgets sammensætning og virke skal tages op til revision ved udløbet af planperioden, hvor det tidligere var senest ved udløbet af Nationalparkplanen 2013-2018.

Resumé:

Bestyrelsen skal diskutere det reviderede kommissorium for Forskningsudvalget.

Sekretariatet havde indstillet at:

- *Bestyrelsen godkender det reviderede kommissorium for Forskningsudvalget.*

Referat:

Janne Liburd orienterede om, at der var ændret følgende i det nye kommissorie:

- Tværgående trilateral indsats er indskrevet
- Verdensarv er indskrevet
- Der kan optages yderligere medlemmer

Bestyrelsen spurgte, om udvalget er dækket ind med forskningsmæssige kompetencer. Peter Saabye Simonsen bekræftede, at udvalget er rigtigt godt dækket ind med forskningsmæssige kompetencer fra de store danske universiteter – udvalget består af:

Flemming Just, Sydvestjyske Museer

Anne-Mette Hjalager, Center for Turisme, Innovation og Kultur, SDU

Jesper Bartholdy, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Geografi

Thomas Bregnballe, Institut for Bioscience - Faunaøkologi, Aarhus Universitet (erstatte Karsten Laursen)

Niels Jepsen, DTU AQUA, Sektion for Ferskvandsfiskeri og -økologi

Beslutning:

- Bestyrelsen besluttede at godkende det reviderede kommissorie for Forskningsudvalget.

10. Evt. og meddelelser (20 min.)

Referat:

Mikael Nørby Lassen efterlyste vurderinger fra forskningsudvalget for herigennem at få dokumentation til at træffe de rigtige beslutninger i forbindelse med ansøgninger og projekter.

Janne Liburd orienterede om, at den trilaterale forskningsagenda dækker alle områder og forskerne er blevet bedt om at prioritere, hvor der skal sættes ind her og nu og på den længere bane. Hun håber på, at det står mere klart til maj, når Ministerdeklarationen foreligger.

Peter Saabye Simonsen supplerede, at hvis nogen mangler viden, så kommer QSR-rapporterne snart fra Det Centrale Vadehavssekretariat (CWSS), dvs. statusrapporter på en omfattende vifte af monitoreringsområder i Vadehavet bl.a. klima, turisme, fiskeri, udvikling i fuglebestande og meget mere. Meget af den viden har [CWSS](#) i øvrigt spillet ind til IUCN – FNs organisa-

tion for bevaring af natur - og på IUCNs hjemmeside kan man se, at status på Verdensarv Vadehavet vurderes at være god.

<http://www.worldheritageoutlook.iucn.org/explore-sites/wdpaid/478638>

Herefter drøftede bestyrelsen, hvordan nationalparken skal forholde sig til forskellige høringssager og især dem, hvor der kan være meget forskellige interesser, samt hvordan bestyrelsen melder tilbage på disse. Der var enighed om, at man i hvert fald udtaler sig i sager hvor der er bred enighed i bestyrelsen. Dernæst, at det skal undgås, at nationalparken ikke melder holdninger ud, men at det naturligvis skal foregå balanceret. Bestyrelsen var enige om at fokusere på de store linjer, som forudsat i Loven af Nationalparker i 2007, samt bekendtgørelsen for Vadehavet, for at kunne udfylde vores hverv som bestyrelse.

Der blev som eksempel drøftet en sag, som bestyrelsen først havde modtaget efter dagsordenens fremsendelse, nemlig Fødevarer- og miljøministerens udspil til reduktion i Natura2000 områderne. Hvordan svarer man på det? Bestyrelsen enedes om, at sekretariatet udarbejder et udkast, som sendes rundt til godkendelse.

I den sammenhæng blev det nævnt, at Nationalparkens grænser følger Natura2000 området grænser, og der er forespørgsel fra eksterne interessenter på om det betyder, at nationalparkens grænser også skal indskrænkes. Bestyrelsen enedes om, at Janne Liburd og sekretariatet undersøger, hvad der ligger af overvejelser fra ministerens side.

Herudover var der en drøftelse af digesikring, hvor Region Syddanmarks politiske følgegruppe for klæggrave havde sendt en skrivelse til Miljø- og Fødevarerministeren for at gøre opmærksom på, at der skal udarbejdes en plan for digesikring i fremtiden. Kjeld Andreasen gjorde her opmærksom på, at han ville sætte pris på, at følgegruppen rådførte sig hos digelagene. Dette tog Preben Friis-Hauge til sig og sagde, at det naturligvis er digelagene som har ekspertisen.

Preben Friis-Hauge kom med en status på Operation Engsnarre, som arealmæssigt foregår i både Esbjerg og Varde kommuner. Aftalerne er udløbet/udløber inden for den nærmeste fremtid, men man har haft dialog med landbruget og lodsejere i området og hovedbudskabet er, at man er interesseret i afgræsning i områderne og det skal drøftes hvordan det i givet fald skal gennemføres.